

11.04.2022

Група № 33

Урок № 55

Тема уроку: Контрольна робота №4 «Стилістична норма.

Практична риторика »

Мета уроку: перевірити знання здобувачів освіти стилістичної норми сучасної української літературної мови та практичної риторики; розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, самостійність, уміння розпізнавати вивчені мовні явища, формувати уміння вчитися, виконувати тестові завдання, працювати самостійно, виховувати повагу до мови.

Матеріали до уроку:

Шановні учні, повторіть усі теми вивчені раніше та виконайте контрольну роботу № 4 «Стилістична норма. Практична риторика» у робочому зошиті (варіант на вибір учня).

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net

У темі листа вкажіть ваше прізвище, предмет, номер групи та № уроку.

Контрольна робота № 4

СТИЛІСТИЧНА НОРМА. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА

I варіант

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6 (цифра в дужках позначає наступне речення).

З КРАПКОЮ ЧИ БЕЗ...

(1–4) Що ви відчуваєте, коли кличете друга на вечерю, а у відповідь отримуєте повідомлення «Звучить непогано.» з крапкою наприкінці? А тепер уявіть, що друг написав би вам те саме, але трохи по-іншому, наприклад: «Звучить непогано» або «Звучить непогано!»

(5–8) Гретхен Маккалох, *науковець* у галузі інтернет-лінгвістики, каже, що все більше людей сприймає крапку наприкінці повідомлення як грубість. Дослідження Бінгемтонського університету, проведене серед 126 студентів, показало, що повідомлення з крапкою здалися їм менш щирими.

(9–15) У мовленні крапка найчастіше супроводжується зниженням голосу — це допомагає зрозуміти, що думка завершується. «Водночас вона також асоціюється з певною формальністю та серйозністю», — додає *панянка* Маккалох. «Крапка цілком нейтральна, якщо ваше повідомлення серйозне за змістом. Проблема виникає, коли ви пишете щось позитивне чи емоційне, а потім раптом ставите крапку. Саме це протиставлення й викликає відчуття пасивної агресії від співрозмовника».

(16–22) Еріка Дерікс, *викладачка* лінгвістики з Астонського університету в Бірмінгемі, каже, що все залежить від контексту: «Якщо ваші друзі під час листування не ставлять крапок, а потім раптом їх використовують, можливо, вони намагаються вам на щось натякнути», — каже *пані* Дерікс. Крім того, пояснює вона, на використання пунктуації в інтернет-листуванні також суттєво впливає вік співрозмовників і те, як часто вони користуються месенджерами. Скажімо, молоді люди більш схильні писати повідомлення без крапок.

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

1. Стиль тексту

А офіційно-діловий
Б розмовно-побутовий

В публіцистичний
Г науковий

(0,5 бала)

8. Стилiстично забарвленi слова записано в рядку

- А терти, накривати, поливати
- Б хмарище, котяра, синочок
- В мiцний, свiтлий, качиний
- Г утретє, по-новому, низько

(0,5 бала)

9. Стилiстично забарвленi слова записано в рядку

- А пирiг, родина, переведення
- Б слухати, зволожувати, мити
- В сестрин, народний, поживний
- Г конденсат, антитеза, футуризм

(0,5 бала)

10. Прочитайте речення.

Призначають у середню школу пташа жовтороте, а потiм беруться за голови.

Емоцiйностi цьому реченню додають

- А синонiми
- Б архаїзми
- В неологiзми
- Г фразеологiзми

(0,5 бала)

Завдання 11–12 передбачають установлення вiдповiдностi. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберiть вiдповiдник, позначений БУКВОЮ, i зробiть позначки (x) у таблицях вiдповiдей на перетинi вiдповiдних колонок i рядкiв.

11. Установiть вiдповiднiсть.

Фразеологiзм

- 1 система координат
- 2 корупцiйна схема
- 3 хай йому грець
- 4 ужити заходiв

Мовний стиль

- А розмовно-побутовий
- Б офiцiйно-дiловий
- В публiцистичний
- Г конфесiйний
- Д науковий

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

(2 бала)

Контрольна робота № 4

СТИЛІСТИЧНА НОРМА. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА

II варіант

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6 (*цифра в дужках позначає наступне речення*).

ЛІНЬ І НЕОСВІЧЕНІСТЬ ЧИ МОВНА ТВОРЧІСТЬ?

(1–6) Людей, що використовують неформальну граматику та сленг в електронному листуванні, іноді вважають неосвіченими та лінивими. Проте *науковець* Маккалох зауважує, що в смартфонах є функція автоматичного виправлення помилок, тому навмисне використання неправильних висловів, навпаки, потребує від *користувачів* додаткових зусиль. Отже, навряд чи можна тут говорити про *лінь юзерів*.

(7–11) Крім того, інтернет-листування змушує *людей* вигадувати нові способи вираження власних емоцій та інтонацій без використання мови тіла й можливостей голосу. «Після декількох десятиліть досвіду листування ми вже маємо багато способів висловлення іронії, схвалення чи інших емоцій», — зауважує дослідниця.

(12–16) Наприклад, акронім «лол» (від англ. *laugh out loud*) може означати як щиру усмішку, так і сарказм. Також не варто забувати про емодзі. За словами Гретхен Маккалох, ці піктограми заохочують людей до мовної креативності. Дехто з науковців припускає, що смайлики з часом стануть узаконеними допоміжними знаками в побутовому писемному мовленні.

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

1. Стиль тексту

А офіційно-діловий

В публіцистичний

Б розмовно-побутовий

Г науковий

(0,5 бала)

2. Цей текст написано в жанрі

А інформаційному

Б діалогічному

В оцінювальному

Г етикетному

(0,5 бала)

3. Стилiстичною помилкою є вжите в тексті видiлене слово
А науковець
Б користувачiв
В юзерiв
Г людей
(0,5 бала)
4. Слово неосвiченими (рядок 2) у цьому тексті можна замiнити на синонiм
А сiрими
Б темними
В неотесаними
Г неграмотними
(0,5 бала)
5. Неологiзмом є кожне з перелiчених слiв (рядки 12–16), **ОКРiМ**
А лол
Б емодзi
В пiктограми
Г смайлики
(0,5 бала)
6. Правильним є твердження, що в тексті
А слова здебiльшого вжито в прямому значеннi
Б стiйкi сполуки слiв емоцiйно насаженi
В є неологiзми, архаїзми й iсторизми
Г немає питомих українських слiв
(0,5 бала)

Завдання 7–10 мають по чотири варіанти відповідей, серед яких лише **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильну відповідь і обведіть кружечком букву, яка їй відповідає.

7. Прочитайте речення (цифра в дужках позначає наступне слово).
На полях вистигають (1)повноколосі (2)жита, переливаються мiдними струнами арф високі (3)пшениці, аж не вiриться, що цiєю землею ще так недавно пройшла страшна (4)деструктивна сила.
Стилiстично невиправданим у цьому реченнi є слово, позначене цифрою
А 1
Б 2
В 3
Г 4
(0,5 бала)

8. Стилiстично забарвленi слова записано в рядку

- А мокрий, чистий, виправданий
- Б гамселити, волоктися, бубнiти
- В довкiлля, талант, заснування
- Г успішно, непередбачено, тихо

(0,5 бала)

9. Стилiстично забарвленi слова записано в рядку

- А чарка, склянка, друшляк
- Б верхнiй, твердий, мирний
- В чистити, лагодити, мирити
- Г еліпс, коефіцієнт, інфінітив

(0,5 бала)

10. Прочитайте речення.

Абдулаєв був старий вовк, він знав: «язика» узяти нелегко.

Емоційності цьому реченню додає

- А синонім
- Б антонім
- В історизм
- Г фразеологізм

(0,5 бала)

Завдання 11–12 передбачають встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і зробіть позначки (x) в таблицях відповідей на перетині відповідних колонок і рядків.

11. Установіть відповідність.

Фразеологізм

- 1 ні сіло ні впало
- 2 порядок денний
- 3 доконаний вид
- 4 арена боротьби

Мовний стиль

- А розмовно-побутовий
- Б офіційно-діловий
- В публіцистичний
- Г конфесійний
- Д науковий

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

(2 бала)

